

Mål C-303/88

Italien
mot
Europeiska gemenskapernas kommission

”Statligt stöd till företag inom textil- och beklädnadssektorn”

Sammanfattning av domen

1. *Statligt stöd – begrepp – stöd som beviljas genom ett statligt kontrollerat organ – omfattning
(artikel 92.1 i EEG-fördraget)*
2. *Statligt stöd – begrepp – ekonomiskt tillskott som beviljas av en medlemsstat till ett företag – bedömningskriterier – transaktionens rimlighet för en privat investerare som agerar på medellång till lång sikt
(artikel 92.1 i EEG-fördraget)*
3. *Statligt stöd – påverkan på handeln mellan medlemsstaterna – snedvridning av konkurrensen – stöd till ett företag vars verksamhet är begränsad till hemmamarknaden – relativt ringa stöd inom en sektor som präglas av stor konkurrens
(artikel 92.1 i EEG-fördraget)*
4. *Statligt stöd – förbud – undantag – stöd som kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden – kommissionens utrymme för skönmässig bedömning – bedömning i ett gemenskapssammanhang
(artikel 92.3 i EEG-fördraget)*
5. *Statligt stöd – stöd som beviljats i strid med förfarandet i artikel 93 i fördraget – berättigade förväntningar hos den medlemsstat som beviljar stödet – kan inte godtas
(artiklarna 92 och 93 i EEG-fördraget)*

6. *Statligt stöd – stödplaner – underlåtenhet att meddela – verkställande före kommissionens slutliga beslut – kommissionens rätt att meddela ett föreläggande – vägran att rätta sig efter detta – följer (artikel 93.2 och 93.3 i EEG-fördraget)*
7. *Statligt stöd – kommissionens beslut att ett stöd är oförenligt med den gemensamma marknaden – svårigheter att genomföra detta – kommissionens och medlemsstatens skyldighet att samarbeta för att finna en lösning som är förenlig med fördraget (artiklarna 5 och 93.2 första stycket i EEG-fördraget)*
1. Vid bedömningen av huruvida ett stöd kan kvalificeras som statligt stöd enligt vad som avses i artikel 92.1 i fördraget finns det ingen anledning att skilja mellan de fall stödet beviljas direkt av staten och de fall stödet beviljas av offentliga eller privata organ som staten inrättat eller utsett i syfte att administrera stödet.
2. Det kapital som direkt eller indirekt ställts till ett företags förfogande av staten under förhållanden som motsvarar normala marknadsvillkor kan inte anses vara statligt stöd.
- Sådana normala marknadsvillkor kan anses vara uppfyllda i det fall en privat aktieägare skjuter till det kapital som behövs för att säkerställa ett företags fortbestånd när det befinner sig i övergående svårigheter men, eventuellt efter en omstrukturering, är i stånd att åter bli lönsamt, eller i det fall ett moderbolag, under en begränsad tid, kompenserar förluster i ett av sina dotterbolag för att kunna avveckla det senare på gynnsammare villkor. Sådana beslut kan motiveras inte bara av möjligheten att få en indirekt vinst, utan även av andra skäl, som omsorg om koncernens goda namn eller en omläggning av verksamheten.
- När emellertid kapitaltillskott från en offentlig investerare sker utan några som helst utsikter till vinst, ens på lång sikt, skall sådana tillskott anses vara stöd enligt artikel 92 i fördraget.
3. Stöd till ett företag kan påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrیدا konkurrensen även om det företag som erhåller stödet inte deltar i exporten, i och med att det konkurrerar med producenter i andra medlemsstater. När en medlemsstat beviljar stöd till ett företag kan detta nämligen medföra att den inhemska produktionen bibehålls eller ökar, med den påföljden att möjligheterna till export till den staten väsentligt minskar för de

företag som är etablerade i övriga medlemsstater. Dessutom kan även ett relativt ringa stöd påverka handeln mellan medlemsstaterna i det fall företaget som mottar stödet är verksamt inom en sektor som präglas av stor konkurrens.

4. Vid tillämpningen av artikel 92.3 i fördraget ges kommissionen ett betydande utrymme för skönsmässig bedömning, vars utövande innebär ekonomiska och sociala bedömningar som skall göras i ett gemenskapssammanhang.
5. När en medlemsstat beviljar stöd i strid med meddelandeplikten som föreskrivs i artikel 93.3 i fördraget och sedan visar sig motvillig att förse kommissionen med nödvändig information, är den medlemsstaten själv ansvarig för att undersökningen drar ut på tiden och kan alltså inte åberopa denna tidsutdräkt som skäl till berättigade förväntningar om att det ifrågakvarande stödet skulle vara förenligt med den gemensamma marknaden. Om en sådan möjlighet skulle godtas, skulle detta frånta bestämmelserna i artiklarna 92 och 93 i fördraget all verkan i så måtto att de nationella myndigheterna skulle kunna ta sitt eget olagliga agerande eller sin underlåtenhet till grund för att sätta de beslut som kommissionen fattar i enlighet med bestämmelserna i fördraget ur spel.

6. När kommissionen konstaterar att ett stöd har beviljats utan att den underrättats, har den rätt att meddela ett föreläggande. Kommissionen kan, efter att ha berett den berörda medlemsstaten tillfälle att yttra sig, genom ett interimistiskt beslut i väntan på resultatet av undersökningen av stödet förelägga staten att omedelbart upphöra med utbetalningarna och inom en fastställd tidsrymd förse kommissionen med alla dokument, upplysningar och uppgifter som krävs för att avgöra om stödet är förenligt med den gemensamma marknaden.

Om medlemsstaten helt rättar sig efter kommissionens föreläggande skall kommissionen granska om stödet är förenligt med den gemensamma marknaden, i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 93.2 och 93.3 i fördraget. Om medlemsstaten däremot trots kommissionens föreläggande underlåter att lämna denna information, har kommissionen befogenhet att avsluta förfarandet och fatta beslut om stödet är förenligt med den gemensamma marknaden eller ej på grundval av den information kommissionen besitter.

Om medlemsstaten inte upphör med utbetalning av stödet, trots kommissionens föreläggande, har kommissionen rätt att, under det att den fortsätter med gransk-

ningen av stödet, hänskjuta ärendet direkt till domstolen för att få fastställt att det utgör ett brott mot fördraget.

7. En medlemsstat som stöter på svårigheter vid verkställandet av ett beslut att ett stöd är oförenligt med den gemensamma marknaden och påbud om återkrav, kan förelägga kommissionen sina

svårigheter för bedömning. I ett sådant fall skall kommissionen och medlemsstaten i fråga enligt förpliktelsen om lojalt samarbete mellan medlemsstaterna och gemenskapsinstitutionerna, vilken särskilt föreskrivs i artikel 5 i fördraget, samarbeta i god anda för att övervinna svårigheterna under iakttagande av fördragets bestämmelser och särskilt de bestämmelser som gäller stöd.